
Utforska: Skvallerträning

Vad är skvallerträning?

Hundtränaren Eva Bodfält har myntat begreppet och syftar till att du lär hunden att skvallra om det den ser. Tänk att du är ute på en promenad med din hund lös och den är en bit framför dig. Visst vore det smidigt om hunden - när den ser några människor, eller rådjur - kommer tillbaka till dig och "berättar" att den sett detta? Att komma tillbaka och söka kontakt efter att djuret sett något plötsligt i omgivningen är alltså det vi strävar efter i skvallerträning.

Hur skulle det då se ut för hästen?

Detta är specifikt bra för hästar som är överdrivet uppmärksamma och lätt fastnar i att titta efter allt som händer både nära och väldigt långt bort. Det är också en bra teknik för hästar som är rädda för plötsliga saker som dyker upp. Istället för att hästen i dessa lägen stirrar, är okontaktbar eller försöker på egen hand ta sig iväg, så vill vi lära den att den ska söka kontakt med oss istället. Eftersom vi tränar belöningsbaserat och vi ser till att anpassa träningen utefter hästens individuella kriterier, så kommer hästen snabbt och automatiskt förknippa dessa saker med en trevlig känsla, en lugnare känsla och fortsatt kontakt med oss.

Hur går det till?

Skvallerträning kan vara en lång process som, till skillnad från det mesta andra vi kan lära vår häst under några minuter, kan kräva mycket längre tid. Slumpen bestämmer om det dyker upp ovanliga saker i omgivningen eller inte och det är inte förräns då vi kan träna på detta. Alltså är skvallerträningen något som kan och bör ingå i er vardagsträning.

Först och främst behöver din häst vara på en sådan plats där den kan vara riktigt lugn, och du med. Oavsett om du då väljer att med hjälpare träna skvallerträning eller låter miljön träna er, så måste stimulit vara så litet att hästen behåller lugnet, men så stort att den lägger märke till det.

Alltså kan du med hjälpare eller annat hjälpmedel börja med att träna genom att para ihop stimulit med klick och godis. Säg att vår häst reagerar på ljudet av en motorsåg. Vi kan då ta fram ljudet på vår telefon/ högtalare eller be vår hjälpare göra det. (på tillräckligt avstånd så att vi vet att vår häst behåller avslappningen). Strax efter att hästen hört ljudet klickar vi - ljudet stängs av och vi ger belöning.

Första steget:

1. Ljud
2. Klick
3. Ljudet stängs av
4. Belöning

Vi repeterar tills vi ser att hästen kopplat ljudet till klick och belöning. Vi ser ofta detta genom att vänta lite med klicket. Alltså slå på ljudet, och låta det gå några sekunder, vad gör hästen under dessa sekunder? Fortsätter stirra mot ljudet? - fortsatt med första steget och gör ljudet lite mindre. Börjar hästen titta på dig och frågar "ska du inte klicka"? - då är ni redo för steg 2.

Andra steget:

1. Ljud
2. Hästen tittar på dig
3. Klick
4. Ljudet stängs av
5. Belöning

Här har vi uppnått vårt mål - ifall vi vill att hästen bara ska titta på oss. Men vill vi kanske få in mer avslappning i det hela kan vi i läget där hästen tittar på oss - ge den avslappningssignalen. Vi repeterar detta tills hästen istället för att titta på oss direkt (sänker huvudet och) slappnar av mer.

När denna grund sitter är det dags att titta på hur det går till när ni är någon annanstans, är i rörelse och när hästen reagerar på andra stimuli än just det du tränat med från början.

Det är superviktigt att komma ihåg din egna närvaro och avspänning under skvallerträningen. I den stund du ser att hästen reagerat är det viktigt att du är förebilden, att du kan jorda dig, låta andetagerna gå hela vägen ner i magen och vara närvarande i tanken. Därför är det superviktigt att vara noga med att ta tillräckligt små kriterier så att inte bara hästen bibehåller avslappningen utan även du. Speciellt om det kan ha blivit ett mönster för er båda att bilar/lastbilar/motorsågar/hundar/cyklister osv osv är potentiellt farliga.

Detta är som du själv kan se mycket effektivt även när vi rider, och speciellt när vi rider ut. Vår häst kan då på ett lugn sätt meddela att den sett något och du vet att "den inte stannat för att den är dum" utan för att den faktiskt meddelar dig att något dykt upp längre fram. Det blir ett tydligare sätt för din häst att kunna kommunicera med dig helt enkelt!

I dessa filmer ser vi Anne och hennes nya häst Vatnar som provar på skvallerträning för första gången. Först tränar de med gnägg-ljud från telefonen. Efter några upprepningar där Vatnar får klick och godis precis när han tittar mot ljudet, går Anne snabbt över till att klicka och ge godis när han tar kontakt med henne efter att ha tittat dit.

I den andra filmen är Anne och Vatnar ute på promenad och Vatnar får syn på något i fjärran. Återigen får han klick och godis några upprepningar medans han tittar bort, för att sedan gå över till att klicka och få godis när han tar kontakt med Anne igen.